

Ainevaldkond „Võõrkeeled“

1. Üldalused

1.1. Valdkonnapädevus

Võõrkeeleeõppe tulemusena kujuneb õpilastel eakohane võõrkeelepädevus võõrkeeles, mis tähendab, et õpilane:

- 1) mõistab ja vahendab võõrkeeles esitatut;
- 2) suhtleb eesmärgipäraselt ja olukohaselt nii kõnes kui ka kirjas;
- 3) loob ja esitab nii suuliselt kui ka kirjalikult eri liiki tekste;
- 4) tunneb õpitavat keelt kõnelevate piirkondade/kogukondade kultuuri;
- 5) mõistab oma kultuuri ja teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
- 6) väärtustab võõrkeelte oskust ja on motiveeritud keeli õppima;
- 7) kasutab võõrkeelseid veebikeskkondi, teadvustades nende võimalikke ohte;
- 8) omandab edasiseks keelte õppimiseks vajalikud oskused ja kohandab need enda vajadustele vastavaks.

1.2. Ainevaldkonna õppeained ja maht

„Eesti keele arengukava 2021–2035“ strateegiline eesmärk 3 (Õpe: kõik Eesti elanikud valdavad eesti keelt ja väärtustavad teiste keelte oskust) seab eesmärgiks, et „kvaliteetne keeleõpetus tagab olukorra, kus iga eestimaalane valdab peale emakeele veel vähemalt kaht keelt“. Kuna kool asub Narvas, kus vähemalt 90-ne protsendi elanike emakeel on vene keel ja koolis õpivad vene emakeelega õpilased, luuakse lähtuvalt Eesti põhiseadusest olukord, kus pööratakse erilist tähelepanu riigikeele ehk eesti keele valdamisele, kuid säilitatakse oma emakeel ehk vene keel ning oma rahvusliku kultuuri tundmine. Võõrkeelena õpitakse inglise keelt, mis on üks olulisemaid rahvusvahelisi keeli ning mille tundmine loob võimalused edaspidisteks õppe- ja karjäärivõimalusteks Eestis või välismaal.

Gümnaasiumis õpitakse kohustuslikku võõrkeelt vähemalt B2- või B1-keeleskustasemel. Kooli õppekava kohaselt on õpitavaks võõrkeeleks inglise keel. Kuna Narva Keeltelütseumi õpilased õpivad riigikeelt eesti keel teise keelena ainekava alusel, koolis on kohustuslik ainult üks võõrkeel. Vastavalt GRÕK §11 lg 2 on B2-keeleskustasemega võõrkeeles kohustuslike kursuste maht 5 kursust.

1.3. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Võõrkeelte ainevaldkonna eesmärk on tagada, et õpilastel kujuneks eri keeltes välja suutlikkus mõista, väljendada ja tõlgendada kontseptsioone, mõtteid, tundeid, fakte ja arvamusi nii suuliselt kui ka kirjalikult (kuulamine, rääkimine, lugemine ja kirjutamine) mitmesugustes ühiskondlikes ja kultuurisituatsioonides, lähtudes enda vajadustest ja soovidest.

Võõrkeeleoskus hõlmab suutlikkust mõista kõnet, algetada, jätkata ja lõpetada vestlusi ning lugeda, mõista ja koostada tekste eri tasemetel ja eri keeltes lähtuvalt isiklikest vajadustest. Mitmekeelsus loob aluse mitmekultuurilise maailma mõistmisele ja väärtustamisele ning laiendab erinevate keelevahendite abil õpilase eneseväljendusvõimalusi. Võõrkeelte õppimine arendab süsteemset mõtlemist. Keeleõppe eesmärk on suurendada inimese keelepagasit, kus ühe keele oskus ja sellealased teadmised toetavad teiste keelte omandamist.

A-võõrkeele, inglise keele, õppes lähtutakse Euroopa keeleõppe raamdokumendi põhimõtetest ning selle sõsarväljaandes kirjeldatud keeleoskustasemetest. Raamdokumendi põhimõtete rakendamine õppes võimaldab arvestada õppija eripära, lubab erineva edasijõudmisega õpilastel seada endale jõukohaseid õpieesmärke ning anda tagasisidet saavutatu kohta, toetades õpimotivatsiooni ning iseseisva õppija kujunemist.

Keeleõpe ei piirdu teatud keeleoskustaseme saavutamise ja mingiks hetkeks. Tähtis on toetada õpilaste motivatsiooni, suunata neid oma oskusi arendama, pakkuda tuge enesekindluse arengule ning võimaldada neile keelekogemusi ka väljaspool kooli, mis kõik loob eelduse elukestvaks õppeks. Keeleõpe on pidev protsess, kus edasimineku tagab ainult järjepidevus.

Keelte lõiming teiste õppeainetega ning õppimist soodustava õppekeskkonna loomine toetavad suhtluspädevuse omandamise kõrval ka teiste üldpädevuste saavutamist. Õppijad arendavad oskust võrrelda oma keelt ja kultuuri teistega, mõista ja väärtustada nende eripära, olla sallivad ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse. Teiste kultuuride tundmine aitab teadlikumalt tajuda oma keele ja kultuuri spetsiifikat.

Keeleõpe eeldab avatud ja paindlikku meetodilist käsitust, et kohendada õpet õpilase vajaduste järgi. Õpilaskeskse võõrkeeleõppe tähtsamad põhimõtted on:

- 1) õppija aktiivne osalus õppes, tema teadlik ja loov keele kasutamine;
- 2) õppija vastutus oma õppeprotsessi juhtimise ja õpitulemuste eest;
- 3) keeleõppes kasutatava materjali sisu autentsus ning vastavus õpilase vajadustele ja huvidele;
- 4) erinevate suhtluspädevust arendavate õppemeetodite kasutamine;
- 5) õpetaja kui õpilase koostööpartner ja nõustaja mitmekeelsuse pädevuse arendamisel;
- 6) vigade käsitlemine õppimise loomuliku osana, nende parandamine vastavalt õppe eesmärgile.

1.4. Võimalusi valdkonnaüleseks lõiminguks, üldpädevuste arengu toetamiseks ja õppekava läbivate teemade käsitlemiseks

Võõrkeelte õppimise kaudu toetatakse õpilastes kõigi riikliku õppekava üldosas kirjeldatud üldpädevuste arengut. Üldpädevuste saavutamist toetab valdkonnaüleselt õppeainete eesmärgipärane lõimimine teistesse valdkondadesse kuuluvate õppeainetega ning läbivate teemade õpilase jaoks tähenduslik käsitlemine. Selle tulemusel kujuneb õpilasel suutlikkus rakendada oma teadmisi ja oskusi erinevates olukordades, kujundada enda väärtushoiakuid ja -hinnanguid ning võimalus omandada ettekujutus ühiskonna kui terviku arengust. Seejuures on väga oluline süsteemne ja järjepidev koostöö aineõpetajate vahel.

Võõrkeeleeõpetuse kaudu saab toetada teadmiste omandamist teistes ainevaldkondades ning ainetevaheliste seoste teadvustamist, seda eelkõige lõimitud aine- ja keeleõppe (LAK-õppe) elementide kasutamisega keeletundides. (LAK-õppe kuu Narvas, Tartu kolledži konverentsid, Erasmusi projekti kursused õpetajatele).

Ainevaldkonnas toetatakse üldpädevuste arengut, käsitletakse läbivaid teemasid ning kasutatakse valdkonnaülese lõimingu võimalusi vastavalt kooli eripärale. Üldpädevuste kujundamine ning läbivate teemade käsitlemise ja lõimingu korraldamise põhimõtted määratakse kooli õppekava üldosas ja rakendamine täpsustatakse käesolevas valdkonnakavas.

Valdkonnaülene lõiming

Võõrkeelte õppe kaudu saavad õpilased arendada nii keeleoskust kui ka kultuuridevahelist mõistmist.

Ajalugu ja kunstiained. Võõrkeelte õpetamisel saab ajaloo ja kultuuri temaatikat siduda keeleõppega. Näiteks, õppides inglise keelt, võib keskenduda Suurbritannia ja USA ajaloo või kultuuri tähtsatele sündmustele ja isikutele. Õpilased saavad uurida autentseid tekste, arutleda ajalooliste sündmuste üle ja seeläbi süvendada oma keeleoskust.

Kirjandus ja kunst. Võõrkeelte õpe pakub suurepäraselt võimalust integreerida kirjandus ja kunst. Õpilased võivad analüüsida teoste originaaltekste (nt Shakespeare inglise keele tundides), osaleda kunstinäituste külastustel, kus eksponeeritakse sihtriigi kunstnike töid, või uurida sihtriikide muusikat.

Matemaatika ja loodusained. Keeleõppe raames võib tutvustada teadusartikleid sihtriigi keeles, lahendada matemaatikaprobleeme võõrkeeles või uurida, kuidas teaduslik terminoloogia erinevates keeltes varieerub.

Majandus ja ettevõtlus. Keelte ja majandusõpetuse lõimimisel saavad õpilased õppida rahvusvahelise äri põhitõdesid, arutleda globaalsete turgude üle ning praktiseerida äri- ja majandusterminoloogiat erinevates keeltes. Samuti on võimalik luua simulatsioone või projektitöid, kus õpilased peavad suhtlema „rahvusvahelisel“ tasandil.

Infotehnoloogia ja digioskused. Keelte õppimisel saab integreerida digitaalseid tööriistu, näiteks keeleõppe rakendusi või programmeerimist võõrkeeles. See võimaldab õpilastel arendada nii keeleoskust kui ka kaasaegseid digioskusi.

Üldpädevuste arengu toetamine

1. Kultuuri- ja väärtuspädevus. Võõrkeeleeõpe toetab kultuuri- ja väärtuspädevuse arengut, kuna keeleõpe hõlmab tihti erinevate kultuuride ja väärtuste mõistmist. Keeletunnid võivad käsitleda eetilisi ja moraalseid küsimusi, pakkudes õpilastele võimalusi arutleda universaalsete väärtuste, nagu austus, sallivus ja empaatia, üle. Tutvumine teiste rahvaste kultuuridega laiendab õpilaste maailmapilti ning arendab võimet mõista ja austada teistsuguseid väärtushinnanguid.

Õpilastel areneb enda tajumine ja analüüsimine seotuna teiste inimeste ja ühiskondadega - teadmised ja arusaam võõrast kultuuriruumist ning võimekus neis oludes hakkama saada; võõra kultuuripärandi ning kultuuriliste erinevuste tundmine ja tolereerimine.

2. Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Sotsiaalne ja kodanikupädevus on oluline osa võõrkeelte õppimisest, kuna keel on suhtluse põhivahend. Keeletundides osalevad õpilased erinevates gruppitöodes, rollimängudes ja aruteludes, mis arendavad meeskonnatööoskusi, empaatiavõimet ja vastutustunnet. Suhtlemine võõrkeeles arendab oskust tõhusalt suhelda erinevate taustade ja kogemustega inimestega. Võõrkeele õppimine on panustamine demokraatliku ühiskonna arengusse ning heade suhete loomine samu põhimõtteid väärtustavate riikidega - omavaheline koostöö. Samuti toimub keeleoskuse kaudu enesehinnangu tõstmine ning esinemisoskuse parandamine; teiste riikide kommete, suhtluskeskkondade reeglite, ühiskondliku mitmekesisuse, inimõiguste, religioonide ja rahvuste omapära mõistmine; eri rahvusest inimeste ja nende väärtushinnangute erinevuste mõistmine; suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest.

3. Enesemääratluspädevus. Võõrkeelte õppimine aitab õpilastel kujundada tugeva eneseteadlikkuse ja eneseregulatsiooni. Keeleõpe nõuab järjepidevust, iseseisvust ja vastutust oma õppimise eest, aidates arendada enesekindlust ja motivatsiooni. Keeleõppe kaudu saadud oskused annavad õpilastele võimeid ise oma õppimist ja elu juhtida, seades eesmärgid ja võttes vastutust oma edusammude eest.

Õpilased saavad näha end Euroopa kodanikuna, leida aktiivse ja enesekindla noorena töö- või edasiõppimise võimalusi välismaal.

4. Õpipädevus. Võõrkeelte õppimine toetab üldiselt õpipädevust, kuna see nõuab efektiivsete õppimisstrateegiate omandamist. Õpilased õpivad sõnavara, grammatikareegleid ja teksti mõistmist, kasutades erinevaid õppemeetodeid ja strateegiaid, mis on kohandatavad ka teistes õppeainetes. Keeleõppes omandatud enesejuhitud õppimise oskused, näiteks ajaplaneerimine ja eesmärkide seadmine, aitavad kaasa õppimisele ka laiemalt.

Õpilased saavad näha maailma avara pilguga eri kultuuriruumide tundmise kaudu. Tunnis toimub iseseisev õppimine kasutades ingliskeelseid materjale ning sellega oma teadmiste laiendamine; areneb võimekus eri teabeallikaid analüüsida, neid kriitilise pilguga vaadata ning olla otsustusvõimeline.

5. Suhtluspädevus. Suhtluspädevus on võõrkeeleeõppes keskse tähtsusega. Keeleõpe arendab õpilaste suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, võimet kuulata ja mõista teiste vaatenurki ning arutleda tõhusalt. Võõrkeelte tundides omandatakse oskused, mis on vajalikud erinevates suhtlussituatsioonides, sealhulgas ametlikes ja mitteformaalsetes keskkondades.

Õpilastel areneb suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada ka võõrkeeles, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; mõista sarnasusi ja erinevusi eri tekstiliikide ja tavade vahel ning selle kaudu loogilise mõtlemise, oma suulise ja kirjaliku väljendusoskuse parandamine;

6. Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus. Võõrkeelte õppimine võib hõlmata matemaatiliste kontseptsioonide ja terminite omandamist teises keeles. Näiteks matemaatikaprobleemide lahendamine võõrkeeles aitab õpilastel arendada nii keeleoskust kui ka matemaatilist mõtlemist.

Keeleõpe võib hõlmata teaduslike artiklite ja tekstide lugemist ning analüüsi võõrkeeles, mis aitab õpilastel omandada loodusteaduste terminoloogiat. Näiteks võib keeleõppes kasutada autentseid teadustekste või populaarteaduslikke artikleid, mis arendavad nii teaduslikku kui ka keelelist pädevust.

Võõrkeelte õppimine võib hõlmata tehnoloogia ja inseneeria seotud sõnavara omandamist. Näiteks võib keeleõpet siduda tehnoloogiliste seadmete kasutusjuhendite lugemise ja tõlkimisega, mis aitab õpilastel arendada teadmisi tehnoloogiast ning laiendada oma sõnavara tehnilistes valdkondades.

7. Ettevõtlikkuspädevus. Võõrkeelte õppimine toetab ettevõtlikkuspädevuse arengut, kuna keeleoskus on rahvusvahelises äris ja ettevõtluses kriitilise tähtsusega. Keeletundides õpitakse mitte ainult keelelist väljendust, vaid ka suhtlusoskusi, mis on vajalikud rahvusvahelise koostöö ja ettevõtluse jaoks. Lisaks võivad keeleõppe projektid, nagu simulatsioonid või rahvusvahelised projektid, arendada ettevõtlikkust, loovust ja võimet alata ja ellu viia projekte.

8. Digipädevus. Õpilased kasutavad võõrkeelte õppimiseks digivahendeid ja -platvorme, nagu Duolingo, Quizlet ja veebipõhised õppekeskkonnad. Need vahendid arendavad õpilaste digioskusi, pakkudes võimalusi iseseisvaks ja interaktiivseks keeleõppeks.

Veebitunnid ja suhtlemine võõrkeeltes digitaalse meedia kaudu, näiteks Zoomi, Microsoft Teamsi või muude platvormide kaudu, arendavad õpilaste võimet kasutada tehnoloogiat suhtlemiseks ja õppimiseks. Need oskused on kriitilise tähtsusega nii hariduses kui ka tulevases tööelus.

Keeleõpet saab lõimida rahvusvaheliste projektide ja digitaalse koostööga, kus õpilased suhtlevad ja teevad meeskonnatööd võõrkeeles. Sellised projektid, mis kasutavad Google Docs'i, Slack'i või muude koostööplatvormide võimalusi, arendavad õpilaste digipädevust ja rahvusvahelist suhtlusoskust.

Keeletunnid võivad hõlmata blogide, videote, esitlustööde või veebilehtede loomist võõrkeeles. Selline tegevus arendab õpilaste loovust ja oskust kasutada erinevaid digitaalseid tööriistu.

Keeletundides saab rõhutada digitaalset turvalisust ja vastutustundlikku käitumist internetis, aidates õpilastel mõista privaatsuse kaitse ja andmete turvalisuse olulisust digitaalses keskkonnas.

Läbivad teemad

1. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – hea võõrkeeleskuse omamine ning võõra maa kultuuri tundmine võimaldab edasist õpet või töövõimalust välisriigis; hea inglise keele oskus avardab maailmapilti ning annab õpilasele võimaluse iseseisvalt välisriike puudutavat infot otsida; kooli külastavad vabatahtlikud teistest maadest, kes oma kogemusi õpilastega jagavad - see annab õpilastele ideid oma tuleviku planeerimiseks;

2. Keskkond ja jätkusuutlik areng – inglise keele tundides käsitletakse aktuaalseid keskkonnateemasid ülemaailmsel tasandil; praktilised ja kirjalikud tööd arendavad õpilases sotsiaalset aktiivsust ning arvestamist vestluspartneriga; suhtlemine võõra kultuuri esindajatega avardab arusaamu keskkonnavalastest probleemidest, mille üle arutletakse ning millele omapoolseid lahendusi pakutakse;

3. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – aktiivne ja vestluspartnerit arvestav suhtlemine võõrkeeletundides muudab õpilase aktiivseks ja vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes austab oma ja võõrast kultuuriruumi; kujundab oskused töötamiseks eri rahvuste, (inglise) keele ja kultuuri keskkonnas ning mõistab selle mõju majanduse toimimisele;

4. Kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis; taunib diskrimineerimist;

Õpilasi julgustatakse arutlema selle üle, mida toob endaga kaasa elamine teises kultuuriruumis ning võimalus osaleda rahvusvahelistes programmides (nt ERASMUS+).

5. Teabekeskkond ja meediakasutus – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda, suudab kriitiliselt analüüsida ja kasutada meediamaaailma sisu ja allikaid erinevates keelekeskkondades ning suudab neid omavahel võrrelda; õpilane omandab oskused määramaks oma teabevajadusi ja

leidma sobivat võõrkeelset teavet ning ta tunneb ja eristab võõrkeelsete teabeallikate usaldusväärsust;

6. **Tehnoloogia ja innovatsioon** – õpilane oskab kasutada võõrkeelseid tehnoloogilisi programme; tundides käsitletakse ja hinnatakse kriitiliselt teemasid, mis on seotud tehisintellektiga ülemaailmsel tasandil.

7. **Tervis ja ohutus** – tundides käsitletakse tervise ja ohutuse seonduvaid teemasid, sh toimimine ohuolukorras ja inimeste vaimne tervis; võõrkeelne õpitud teave aitab välisriigis hakkama saada;

8. **Väärtused ja kõlblus** – õpilane tunneb üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, mis kehtivad eri kultuuri- ja keelekeskondades.

1.5. Õppetegevuse kavandamise ja korraldamise põhimõtted

Õpet kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, gümnaasiumi sihiseadest, üldpädevustest, valdkonnapädevusest, gümnaasiumi lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust ning lõimingust teiste õppeainete ja läbivate teemadega, toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) arvestatakse didaktika nüüdisaegsete käsituste ja ainevaldkonnas toimunud arengutega, võetakse arvesse Narva eripära ning muutusi ühiskonnas;
- 3) võimaldatakse õppida üksi ning koos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et õpilased kujuneksid aktiivseiks ning iseseisvaks õppijaiks;
- 4) arvestatakse õpilaste individuaalseid eripärasid ja võimeid, kasutatakse selleks diferentseeritud sisu ja raskusastmega ning sobivat pingutust nõudvaid ülesandeid, mille sisu ja raskuste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- 5) hoitakse tähelepanu all motivatsiooni ja huvi säilimist ning kasvatamist, reageeritakse õpiraskustele ning pakutakse õpiabi;
- 6) kasutatakse autentset keelematerjali ning nüüdisaegset õppekirjandust, sh digimaterjale ja -vahendeid;
- 7) mitmekesistatakse nii füüsilist kui digiõppekeskkonda mh virtuaalsuhtlusvõrgustikega, võimaldatakse siduda õpet koolivälise eluga, et kogu ainekäsitus oleks võimalikult elulähedane, õpilasele eakohane ja tähenduslik.

1.6. Hindamise põhimõtted

Õpitulemuste hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut, innustada õpilast sihikindlalt õppima, suunata tema enesehinnangu kujunemist, hoida huvi võõrkeelte õppimise vastu ning luua niiviisi alus elukestvale võõrkeeleeppele.

Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku

tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Sõnaline hinnang sisaldab juhiseid edasiseks, annab tagasisidet lisaks õpitulemuste saavutamisele väärtushinnangute ja -hoiakute ning õpioskuste saavutamise kohta ning suunab ennast analüüsima, võttes vajaduse korral abiks nt Euroopa keelemapi või õpimapi.

Kokkuvõttev hindamine toimub üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida nii õppetöös püstitatud eesmärkide täitmist kui riikliku õppekavaga sätestatud õpitulemuste saavutatust. Kokkuvõttev hinne võib kujuneda õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena.

1.7. Õppekeskkonna kujundamise põhimõtted

Kool korraldab õppe:

- 1) viisil, kus luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivaldavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse kõiki õpilase pingutusi ja õpiedu;
- 2) ruumis, kus on võimalik liikumist eeldavateks tegevusteks (nt rühmatööd, õppemängud) inventari ümber paigutada;
- 3) vajadusel ruumis, kus saab kasutada digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale;
- 4) kasutades ka kooliväliste füüsiliste ja digiõppekeskkondade võimalusi, nt muuseumid, näitused, teater, kino, kontserdid, õpilasvahetus, õppereisid, kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega, et rakendada õppimist toetavaid ja mitmekesisavaid õppevorme (nt projekt-, õues- ja reisiõpe).

2. Ainekavad

2.1. Võõrkeeled

2.1.1. Õppeaine kirjeldus

Gümnaasiumis õpitakse võõrkeelt tasemepõhiselt. Õppes kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Rakendatakse paaris- ja rühmatööd, toetatakse võõrkeelse suhtlus- ja esinemisoskuse väljakujunemist, nt väitlused, referaadid, uurimistööd, esitlused, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid jne. Õpilasi ergutatakse kasutama keelt ka teiste ainete õppimisel ja väljaspool kooli.

Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse õpitavas võõrkeeles.

Kuus teemavaldkonda (inimene ja ühiskond; inimene ja keskkond; Eesti ja maailm; kultuur ja looming; haridus ja töö; teadus ja tehnoloogia) ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii käsitletakse neid ka keeleõpetuses.

Gümnaasiumi astmes mõned õpilased omandavad inglise keele C1 / C2 tasemel, mis võimaldab sooritada rahvusvahelisi inglise keele eksameid (CAE, IELTS, TOEFL).

2.1.2. Gümnaasiumi lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

B2-sihttasemega võõrkeel	B1-sihttasemega võõrkeel
Gümnaasiumilõpetaja on omandanud võõrkeeleoskuse B2-tasemel, mis tähendab, et ta:	Gümnaasiumilõpetaja on omandanud võõrkeeleoskuse B1-tasemel, mis tähendab, et ta:
1) mõistab üksikasjalikult, mida talle vestluses öeldakse; 2) eristab kirjakeelse loengu või ettekande põhiteemat; 3) jälgib keerukat mõttekäiku tuttavatel teemadel selge hääldusega esitatud loengust; 4) mõistab kõneleja seisukohta ja eristab seda esitatud faktidest; 5) mõistab isegi mürarikas keskkonnas normaalse kiirusega edastatud teadaandeid ja sõnumeid; 6) räägib aktiivselt kaasa vabas mõttevahetuses, kui kõneaine on tuttav; 7) esitab, põhjendab ja kaitseb oma arvamust, annab asjakohaseid selgitusi ja kommentaare; 8) võrdleb erinevaid teoseid, nende teemasid, tegelasi ja stseene, tuues välja sarnasusi ja erinevusi ning selgitades nendevaheliste seoste tähtsust; 9) esitab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid mitmesugustel teemadel; 10) vajaduse korral kaldub ettevalmistatud	1) mõistab olulist teavet autentsetes igapäevaelu tekstis; 2) mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega ning visuaalsete vahenditega illustreeritud esitlust või ettekannet; 3) mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega monoloogi, kui kõneldakse üsna aeglaselt; 4) järgib üksikasjalikke juhtnööre, kui teema on tuttav; 5) mõistab teadaandeid lennu- või muus jaamas, lennukis, bussis ja rongis, kui hääldus on selge, kõneldakse tavalise kiirusega ja taustamüra on minimaalne; 6) avaldab arvamust, edastab ja küsib teavet igapäevaelu sündmuste või isiklike asjade kohta; 7) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma seisukohti ja plaane; 8) toob välja tähtsamad sündmused selge ülesehitusega ja igapäevakeeles kirjutatud jutustuses ning selgitab nende tähtsust ja nendevahelisi seoseid; 9) esineb ettevalmistatuna üldsõnaliselt

tekstist spontaanselt kõrvale ja peatub kuulajaskonda huvitavatel küsimustel; 11) vastab esinemisjärgsetele küsimustele ladusalt, sundimatult ja pingutuseta; 12) kasutab küllalt tõhusalt prosoodilisi vahendeid (rõhku, intonatsiooni, rütmi) oma sõnumi edastamiseks, kuigi kõnes võib märgata teiste keelte mõju; 13) omab suurt aktiivset lugemissõnavara, kuid raskusi võib olla haruldaste idioomide mõistmisega; 14) mõistab kaasaegseid probleemartikleid ja ülevaateid, kus autorid väljendavad lahknevaid hoiakuid ja eriarvamusi; 15) mõistab, kas tekstis esitatakse fakte või püütakse lugejat milleski veenda; 16) loeb erinevaid tekste ajaviiteks suurel määral iseseisvalt, kasutades valikuliselt asjakohaseid teatmeallikaid; 17) kirjutab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi tegelikest või kujuteldavatest sündmustest ja kogemustest. Mõttekäik on selgelt jälgitav ja tekst järgib žanrinõudeid; 18) kirjutab arvamuskirjutisi, esitades põhjendatud poolt- või vastuväiteid ning selgitades võimalike seisukohtade eeliseid ja puudusi; 19) kirjutab argumenteeritud ettekandeid vm tekste, sünteesides eri allikatest pärit infot ja arutluskäike; 20) kirjutab vajaduse korral abimaterjale kasutades piisavalt õigesti, et pidada kirjavahetust ametiasutustega.	endale tuttavalt teemal, väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt; 10) vastab esinemisjärgsetele küsimustele, kuid võib paluda küsimust korrata; 11) edastab oma sõnumi arusaadavalt, kuigi rääkimise ajal on märgata teiste keelte rõhu, intonatsiooni ja/või rütmi mõju; 12) mõistab sündmusi, tundeid ja soove kirjeldavaid isiklikke kirju ja postitusi määral, mis lubab pidada regulaarset kirjavahetust; 13) mõistab sageli esinevate sõnadega kirjutatud meediatekstides kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi; 14) mõistab sündmustikku lihtsamates, selge süžega ilukirjandustekstides, mis koosnevad peamiselt sageli esinevatest sõnadest; 15) kirjutab igapäevaseid tarbetekste; 16) kirjeldab tegelikku või kujuteldavat sündmust või kavandatud tegevust; 17) vahendab lihtsa seotud tekstina kogemusi, kirjeldab tundeid ja reaktsioone ning põhjendab neid; 18) kirjutab arutlust ja üksikasjalikke kirjeldusi mitmesugustel tuttavatel teemadel.
---	---

2.1.3. Õpitulemused ja õppesisu

Kohustuslikud kursused (tase B2)

Õpitulemused	Õppesisu
1.kursus	
1) mõistab üksikasjalikult, mida talle vestluses öeldakse; 2) eristab kirjakeelse loengu või ettekande põhiteemat; 3) mõistab isegi mürarikas keskkonnas normaalse kiirusega edastatud teadaandeid ja sõnumeid; 4) räägib aktiivselt kaasa vabas mõttevahetuses, kui kõneaine on tuttav; 5) esitab, põhjendab ja kaitseb oma arvamust, annab asjakohaseid selgitusi ja kommentaare; 6) esitab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja	Inimene ja ühiskond <u>Inimene kui looduse osa:</u> 1) eluring: sünd, elu ja surm; 2) tasakaal inimese ja looduse vahel (loodushoidlik eluviis, aukartus looduse ees); 3) elulaad ehk olemise viis (loodushoidlik, inimsõbralik, tervislik). <u>Inimene kui indiivid:</u> 1) inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine; 2) iga inimese kordumatu eripära;

ettekandeid mitmesugustel teemadel; 7) vajaduse korral kaldub ettevalmistatud tekstist spontaanselt kõrvale ja peatub kuulajaskonda huvitavatel küsimustel; 8) kasutab küllalt tõhusalt prosoodilisi vahendeid (rõhku, intonatsiooni, rütmi) oma sõnumi edastamiseks, kuigi kõnes võib märgata teiste keelte mõju; 9) mõistab, kas tekstis esitatakse fakte või püütakse lugejat milleski veenda; 10) loeb erinevaid tekste ajaviiteks suurel määral iseseisvalt, kasutades valikuliselt asjakohaseid teatmeallikaid; 11) kirjutab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi tegelikest või kujuteldavatest sündmustest ja kogemustest. Mõttekäik on selgelt jälgitav ja tekst järgib žanrinõudeid; 12) kirjutab arvamuskirjutisi, esitades põhjendatud poolt- või vastuväiteid ning selgitades võimalike seisukohtade eeliseid ja puudusi; 13) kirjutab argumenteeritud ettekandeid vm tekste, sünteesides eri allikatest pärit infot ja arutluskäike.	3) väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale. teemakohase sõnavara omandamine; meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine; iseseisev lugemine ning kuulamine (ajalehed ja ajakirjad, veebimaterjalid, tekstiväljavõtted raamatutest); loovtööd (kirjand, artikkel, kokkuvõte); argumenteerimisoskuse arendamine (väitlus, vaidlus); rolli- ja suhtlusmängud; info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (sõnaraamatud, internet).
--	---

2.kursus	
1) mõistab üksikasjalikult, mida talle vestluses öeldakse; 2) eristab kirjakeelse loengu või ettekande põhiteemat; 3) mõistab isegi mürarikas keskkonnas normaalse kiirusega edastatud teadaandeid ja sõnumeid; 4) räägib aktiivselt kaasa vabas mõttevahetuses, kui kõneaine on tuttav; 5) esitab, põhjendab ja kaitseb oma arvamust, annab asjakohaseid selgitusi ja kommentaare; 6) esitab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid mitmesugustel teemadel; 7) vajaduse korral kaldub ettevalmistatud tekstist spontaanselt kõrvale ja peatub kuulajaskonda huvitavatel küsimustel; 8) kasutab küllalt tõhusalt prosoodilisi vahendeid (rõhku, intonatsiooni, rütmi) oma sõnumi edastamiseks, kuigi kõnes võib märgata teiste keelte mõju; 9) mõistab, kas tekstis esitatakse fakte või püütakse lugejat milleski veenda; 10) loeb erinevaid tekste ajaviiteks suurel määral iseseisvalt, kasutades valikuliselt asjakohaseid teatmeallikaid; 11) kirjutab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi	Inimene ja ühiskond <u>Inimene kui indiviid:</u> 1) inimsuhted:isiklikud, emotsionaalsed, sotsiaalsed; 2) erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusormid). <u>Inimestevaheline suhtlus:</u> 1) suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, zestid, miimika jne); 2) meedia kui suhtluskanal ja -vahend. <u>Ühiskond kui eluavalduste kogum:</u> 1) majanduselu: tõusud ja mõõnad, heaoluühiskond; 2) sotsiaalsfäär, elatustase, heategevus; 3) ebaterved eluviisid, kuritegevus. teemakohase sõnavara omandamine; meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine; iseseisev lugemine ning kuulamine (ajalehed ja ajakirjad, veebimaterjalid, tekstiväljavõtted raamatutest); tarbekirjade koostamine (seletuskiri); loovtööd (essee, kokkuvõte); referaatide koostamine ning esitlemine;

tegelikest või kujuteldavatest sündmustest ja kogemustest. Mõttekäik on selgelt jälgitav ja tekst järgib žanrinõudeid; 12) kirjutab arvamuskirjutisi, esitades põhjendatud poolt- või vastuväiteid ning selgitades võimalike seisukohtade eeliseid ja puudusi; 13) kirjutab argumenteeritud ettekandeid vm tekste, sünteesides eri allikatest pärit infot ja arutluskäike.	argumenteerimisoskuse arendamine (väitlus, vaidlus); rolli- ja suhtlusmängud; info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (sõnaraamatud, internet).
---	--

3.kursus	
1) mõistab üksikasjalikult, mida talle vestluses öeldakse; 2) eristab kirjakeelse loengu või ettekande põhiteemat; 3) jälgib keerukat mõttekäiku tuttavatel teemadel selge hääldusega esitatud loengust; 4) mõistab kõneleja seisukohta ja eristab seda esitatud faktidest; 5) mõistab isegi mürarikas keskkonnas normaalse kiirusega edastatud teadaandeid ja sõnumeid; 6) räägib aktiivselt kaasa vabas mõttevahetuses, kui kõneaine on tuttav; 7) esitab, põhjendab ja kaitseb oma arvamust, annab asjakohaseid selgitusi ja kommentaare; 8) esitab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid mitmesugustel teemadel; 9) vajaduse korral kaldub ettevalmistatud tekstist spontaanselt kõrvale ja peatub kuulajaskonda huvitavatel küsimustel; 10) kasutab küllalt tõhusalt prosoodilisi vahendeid (rõhku, intonatsiooni, rütmi) oma sõnumi edastamiseks, kuigi kõnes võib märgata teiste keelte mõju; 11) mõistab kaasaegseid probleemartikleid ja ülevaateid, kus autorid väljendavad lahknevaid hoiakuid ja eriavamusi; 12) mõistab, kas tekstis esitatakse fakte või püütakse lugejat milleski veenda; 13) loeb erinevaid tekste ajaviiteks suurel määral iseseisvalt, kasutades valikuliselt asjakohaseid teatmeallikaid; 14) kirjutab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi tegelikest või kujuteldavatest sündmustest ja kogemustest. Mõttekäik on selgelt jälgitav ja tekst järgib žanrinõudeid; 15) kirjutab argumenteeritud ettekandeid vm tekste, sünteesides eri allikatest pärit infot ja arutluskäike;	Keskkond ja tehnoloogia Geograafiline keskkond: 1) keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus; tööstus ja kultuur, kaitsealad; saasteallikad; 2) loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ning kliimamuutused; 3) keskkonna jätkusuutlik areng. teemakohase sõnavara omandamine; meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine; iseseisev lugemine ning kuulamine (ajalehed ja ajakirjad, veebimaterjalid, tekstiväljavõtted raamatutest); tarbekirjade koostamine (kaebus); loovtööd (blogi); referaatide koostamine ning esitlemine; argumenteerimisoskuse arendamine (väitlus, vaidlus); rolli- ja suhtlusmängud; info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (sõnaraamatud, internet).

16) kirjutab vajaduse korral abimaterjale kasutades piisavalt õigesti, et pidada kirjavahetust ametiasutustega.	
---	--

4.kursus	
1) mõistab üksikasjalikult, mida talle vestluses öeldakse; 2) eristab kirjakeelse loengu või ettekande põhiteemat; 3) jälgib keerukat mõttekäiku tuttavalt teemal selge hääldusega esitatud loengust; 4) mõistab kõneleja seisukohta ja eristab seda esitatud faktidest; 5) mõistab isegi mürarikas keskkonnas normaalse kiirusega edastatud teadaandeid ja sõnumeid; 6) räägib aktiivselt kaasa vabas mõttevahetuses, kui kõneaine on tuttav; 7) esitab, põhjendab ja kaitseb oma arvamust, annab asjakohaseid selgitusi ja kommentaare; 8) esitab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid mitmesugustel teemadel; 9) vajaduse korral kaldub ettevalmistatud tekstist spontaanselt kõrvale ja peatub kuulajaskonda huvitavatel küsimustel; 10) kasutab küllalt tõhusalt prosoodilisi vahendeid (rõhku, intonatsiooni, rütmi) oma sõnumi edastamiseks, kuigi kõnes võib märgata teiste keelte mõju; 11) mõistab kaasaegseid probleemartikleid ja ülevaateid, kus autorid väljendavad lahknevaid hoiakuid ja eriarvamusi; 12) mõistab, kas tekstis esitatakse fakte või püütakse lugejat milleski veenda; 13) loeb erinevaid tekste ajaviiteks suurel määral iseseisvalt, kasutades valikuliselt asjakohaseid teatmeallikaid; 14) kirjutab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi tegelikest või kujuteldavatest sündmustest ja kogemustest. Mõttekäik on selgelt jälgitav ja tekst järgib žanrinõudeid; 15) kirjutab argumenteeritud ettekandeid vm tekste, sünteesides eri allikatest pärit infot ja arutluskäike; 16) kirjutab vajaduse korral abimaterjale kasutades piisavalt õigesti, et pidada kirjavahetust ametiasutustega.	Keskkond ja tehnoloogia Elukeskkond: 1) Elutingimused erineva kliima ja rahvastusega aladel. 2) Sotsiaalsete hüvede olemasolu ja nende kättesaadavus. 3) Säästlik eluviis. 4) Sotsiaalne miljö: põhirahvusest koosnev või mitmekeelne ja -kultuuriline ühiskond; lähinaabrid. teemakohase sõnavara omandamine; meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine; iseseisev lugemine ning kuulamine (ajalehed ja ajakirjad, veebimaterjalid, tekstiväljavõtted raamatutest); tarbekirjade koostamine (kaebus); loovtööd (blogi); referaatide koostamine ning esitlemine; argumenteerimisoskuse arendamine (väitlus, vaidlus); rolli- ja suhtlusmängud; info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (sõnaraamatud, internet).
Õppetegevused ja õppekäigud: Vitatiimi külastus (kohtumised vabatahtlikega, töötoad) Narva Ameerika Keskuse külastus (kohtumised vabatahtlikega, fimide vaatamine, töötoad) Narva kolledži külastus (loengud, uurimistööde konverentsil osalemine)	

5.kursus 1) mõistab üksikasjalikult, mida talle vestluses öeldakse; 2) eristab kirjakeelse loengu või ettekande põhiteemat; 3) jälgib keerukat mõttekäiku tuttavatel teemadel selge hääldusega esitatud loengust; 4) mõistab kõneleja seisukohta ja eristab seda esitatud faktidest; 5) mõistab isegi mürarikas keskkonnas normaalse kiirusega edastatud teadaandeid ja sõnumeid; 6) räägib aktiivselt kaasa vabas mõttevahetuses, kui kõneaine on tuttav; 7) esitab, põhjendab ja kaitseb oma arvamust, annab asjakohaseid selgitusi ja kommentaare; 8) esitab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid mitmesugustel teemadel; 9) vajaduse korral kaldub ettevalmistatud tekstist spontaanselt kõrvale ja peatub kuulajaskonda huvitavatel küsimustel; 10) vastab esinemisjärgsetele küsimustele ladusalt, sundimatult ja pingutuseta; 11) kasutab küllalt tõhusalt prosoodilisi vahendeid (rõhku, intonatsiooni, rütmi) oma sõnumi edastamiseks, kuigi kõnes võib märgata teiste keelte mõju; 12) omab suurt aktiivset lugemissõnavara, kuid raskusi võib olla haruldaste idioomide mõistmisega; 13) mõistab kaasaegseid probleemartikleid ja ülevaateid, kus autorid väljendavad lahknevaid hoiakuid ja eriarvamusi; 14) mõistab, kas tekstis esitatakse fakte või püütakse lugejat milleski veenda; 15) loeb erinevaid tekste ajaviiteks suurel määral iseseisvalt, kasutades valikuliselt asjakohaseid teatmeallikaid; 16) kirjutab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi tegelikest või kujuteldavatest sündmustest ja kogemustest. Mõttekäik on selgelt jälgitav ja tekst järgib žanrinõudeid; 17) kirjutab arvamuskirjutisi, esitades põhjendatud poolt- või vastuväiteid ning selgitades võimalike seisukohtade eeliseid ja puudusi; 18) kirjutab argumenteeritud ettekandeid vm tekste, sünteesides eri allikatest pärit infot ja arutluskäike; 19) kirjutab vajaduse korral abimaterjale kasutades piisavalt õigesti, et pidada kirjavahetust ametiasutustega.	Keskkond ja tehnoloogia Tehnoloogia: Teaduse- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus. Teabekeskkond: infootsing ja -vahetus. Keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus: elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid, arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabiprogrammid jne. Biotehnoloogia igapäevaelus: olmekeemia, kosmeetika- ja toiduainetööstus. teemakohase sõnavara omandamine; meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine; iseseisev lugemine ning kuulamine (ajalehed ja ajakirjad, veebimaterjalid, tekstiväljavõtted raamatutest); loovtööd (kirjand, artikkel, kokkuvõte, kaebekiri, toote analüüs); argumenteerimisoskuse arendamine (väitlus, vaidlus); ettekanne, presentatsioon rolli- ja suhtlusmängud; info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, internet).
--	---

Valikkursused (tase B2)

1.kursus	
Õpitulemused	Õppesisu

1) mõistab üksikasjalikult, mida talle vestluses öeldakse; 2) eristab kirjakeelse loengu või ettekande põhiteemat; 3) jälgib keerukat mõttekäiku tuttavalt teemal selge hääldusega esitatud loengust; 4) mõistab kõneleja seisukohta ja eristab seda esitatud faktidest; 5) esitab, põhjendab ja kaitseb oma arvamust, annab asjakohaseid selgitusi ja kommentaare; 6) esitab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid mitmesugustel teemadel; 7) vastab esinemisjärgsetele küsimustele ladusalt, sundimatult ja pingutuseta; 8) mõistab kaasaegseid probleemartikleid ja ülevaateid, kus autorid väljendavad lahknevaid hoiakuid ja eriarvamusi; 9) mõistab, kas tekstis esitatakse fakte või püütakse lugejat milleski veenda; 10) loeb erinevaid tekste ajaviiteks suurel määral iseseisvalt, kasutades valikuliselt asjakohaseid teatmeallikaid; 11) kirjutab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi tegelikest või kujuteldavatest sündmustest ja kogemustest. Mõttekäik on selgelt jälgitav ja tekst järgib žanrinõudeid; 12) kirjutab arvamuskirjutisi, esitades põhjendatud poolt- või vastuväiteid ning selgitades võimalike seisukohtade eeliseid ja puudusi; 13) kirjutab argumenteeritud ettekandeid vm tekste, sünteesides eri allikatest pärit infot ja arutluskäike; 14) kirjutab vajaduse korral abimaterjale kasutades piisavalt õigesti, et pidada kirjavahetust ametiasutustega.	Haridus ja töö Pere ja kasvatus Perekond; peresuhted, laste ja vanemate omavaheline mõistmine ning üksteisest hoolimine. Kasvatus: viisakusreeglid, käitumisnormid, väärtushinnangute kujundamine jne. Pere roll hariduses (vanemate vastutus, kohustused hariduse toetamisel, pere mõju õpitulemustele, hariduslikud ootused ja nende mõju lapse enesehinnangule, õpikeskkonna loomine) teemakohase sõnavara omandamine; meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine; iseseisev lugemine ning kuulamine (ajalehed ja ajakirjad, veebimaterjalid, tekstiväljavõtted raamatutest); loovtööd (essee, kokkuvõte, ettekanne); rolli- ja suhtlusmängud; info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, internet). Arutelud ja diskussioonid
2.kursus 1) mõistab üksikasjalikult, mida talle vestluses öeldakse; 2) eristab kirjakeelse loengu või ettekande põhiteemat; 3) jälgib keerukat mõttekäiku tuttavalt teemal selge hääldusega esitatud loengust; 4) mõistab kõneleja seisukohta ja eristab seda esitatud faktidest; 5) esitab, põhjendab ja kaitseb oma arvamust, annab asjakohaseid selgitusi ja kommentaare; 6) esitab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid mitmesugustel teemadel; 7) vastab esinemisjärgsetele küsimustele ladusalt, sundimatult ja pingutuseta;	Haridus ja töö Haridus 1) riiklikud ja eraõppeasutused, koolitused; 2) kohustuslik kooliharidus, iseõppimine; 3) koolikeskkond ja -traditsioonid; noorteorganisatsioonid; 4) edasiõppimisvõimalusi Eestis ja välismaal; 5) elukestev õpe. teemakohase sõnavara omandamine; meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine; iseseisev lugemine ning kuulamine (ajalehed ja ajakirjad, veebimaterjalid, tekstiväljavõtted

8) mõistab kaasaegseid probleemartikleid ja ülevaateid, kus autorid väljendavad lahknevaid hoiakuid ja eriarvamusi; 9) mõistab, kas tekstis esitatakse fakte või püütakse lugejat milleski veenda; 10) loeb erinevaid tekste ajaviiteks suurel määral iseseisvalt, kasutades valikuliselt asjakohaseid teatmeallikaid; 11) kirjutab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi tegelikest või kujuteldavatest sündmustest ja kogemustest. Mõttekäik on selgelt jälgitav ja tekst järgib žanrinõudeid; 12) kirjutab arvamuskirjutisi, esitades põhjendatud poolt- või vastuväiteid ning selgitades võimalike seisukohtade eeliseid ja puudusi; 13) kirjutab argumenteeritud ettekandeid vm tekste, sünteesides eri allikatest pärit infot ja arutluskäike; 14) kirjutab vajaduse korral abimaterjale kasutades piisavalt õigesti, et pidada kirjavahetust ametiasutustega.	raamatutest); loovtööd (essee, kokkuvõte, ettekanne); rolli- ja suhtlusmängud; ettekanne, presentatsioon info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, internet). motivatsioonikiri, sisseastumisavaldus
--	--

3.kursus	
1) mõistab üksikasjalikult, mida talle vestluses öeldakse; 2) eristab kirjakeelse loengu või ettekande põhiteemat; 3) jälgib keerukat mõttekäiku tuttavalt teemal selge hääldusega esitatud loengust; 4) mõistab kõneleja seisukohta ja eristab seda esitatud faktidest; 5) esitab, põhjendab ja kaitseb oma arvamust, annab asjakohaseid selgitusi ja kommentaare; 6) esitab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid mitmesugustel teemadel; 7) vastab esinemisjärgsetele küsimustele lüüdlaselt, sundimatult ja pingutuseta; 8) mõistab kaasaegseid probleemartikleid ja ülevaateid, kus autorid väljendavad lahknevaid hoiakuid ja eriarvamusi; 9) mõistab, kas tekstis esitatakse fakte või püütakse lugejat milleski veenda; 10) loeb erinevaid tekste ajaviiteks suurel määral iseseisvalt, kasutades valikuliselt asjakohaseid teatmeallikaid; 11) kirjutab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi tegelikest või kujuteldavatest sündmustest ja kogemustest. Mõttekäik on selgelt jälgitav ja tekst järgib žanrinõudeid; 12) kirjutab arvamuskirjutisi, esitades põhjendatud poolt- või vastuväiteid ning	Haridus ja töö Tööelu teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalusi ja karjääri planeerimine; tööotsimine: CV koostamine, tööleping, töövestlus; töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine (sissetulekud ja väljaminekud, hinnad); tööpuudus; vastutustundlik suhtumine oma töösse; hoolivus enese ja teiste suhtes. töötaja ja tööandja õigused ning vastutus, ametiühingud, katseaeg, osalise või täisajaga töö, puhkus; suhted töökollektiivis; meeldiv ja sundimatu miljö, motiveeritud töötaja; vajalikud eeldused oma tööga toimetulekuks; puudega inimeste töö. teemakohase sõnavara omandamine; meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine; iseseisev lugemine ning kuulamine (ajalehed ja ajakirjad, veebimaterjalid, tekstiväljavõtted raamatutest); tarbekirjade koostamine (CV, avaldus); loovtööd (kirjand, artikkel); argumenteerimisoskuse arendamine (väitlus, vaidlus);

selgitades võimalike seisukohtade eeliseid ja puudusi; 13) kirjutab argumenteeritud ettekandeid vm tekste, sünteesides eri allikatest pärit infot ja arutluskäike; 14) kirjutab vajaduse korral abimaterjale kasutades piisavalt õigesti, et pidada kirjavahetust ametiasutustega.	rolli- ja suhtlusmängud; ettekanne, presentatsioon info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, internet).
---	---

4.kursus	
1) mõistab üksikasjalikult, mida talle vestluses öeldakse; 2) eristab kirjakeelse loengu või ettekande põhiteemat; 3) jälgib keerukat mõttekäiku tuttavalt teemal selge hääldusega esitatud loengust; 4) mõistab kõneleja seisukohta ja eristab seda esitatud faktidest; 5) räägib aktiivselt kaasa vabas mõttevahetuses, kui kõneaine on tuttav; 6) esitab, põhjendab ja kaitseb oma arvamust, annab asjakohaseid selgitusi ja kommentaare; 7) võrdleb erinevaid teoseid, nende teemasid, tegelasi ja stseene, tuues välja sarnasusi ja erinevusi ning selgitades nende vaheliste seoste tähtsust; 8) esitab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid mitmesugustel teemadel; 9) kasutab küllalt tõhusalt prosoodilisi vahendeid (rõhku, intonatsiooni, rütmi) oma sõnumi edastamiseks, kuigi kõnes võib märgata teiste keelte mõju; 10) loeb erinevaid tekste ajaviiteks suurel määral iseseisvalt, kasutades valikuliselt asjakohaseid teatmeallikaid; 11) kirjutab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi tegelikest või kujuteldavatest sündmustest ja kogemustest. Mõttekäik on selgelt jälgitav ja tekst järgib žanrinõudeid; 12) kirjutab argumenteeritud ettekandeid vm tekste, sünteesides eri allikatest pärit infot ja arutluskäike.	Kultuur ja looming Kultuur kui looming 1) looming: kirjandus, kujutav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst, käsitöö jne; 2) rahva ajalooline kultuurimälu; 3) loova mõtte arendamine kogemuse kaudu; 4) loomist soodustavad või takistavad asjaolud (olme, perekond, ühiskonnakord, tavad). teemakohase sõnavara omandamine; meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine; iseseisev lugemine ning kuulamine (ajalehed ja ajakirjad, veebimaterjalid, tekstiväljavõtted raamatutest); loovtööd (kirjand, ettekanne); referaatide koostamine ning esitlemine; teose suuline või kirjalik analüüs info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, internet).

5.kursus	
1) mõistab üksikasjalikult, mida talle vestluses öeldakse; 2) jälgib keerukat mõttekäiku tuttavalt teemal selge hääldusega esitatud loengust; 3) mõistab kõneleja seisukohta ja eristab seda esitatud faktidest; 4) esitab, põhjendab ja kaitseb oma arvamust, annab asjakohaseid selgitusi ja kommentaare;	Kultuur ja looming Kultuuritraditsioonid ja tavad 1) Rahvapärased, muistendid, muinasjutud, vanasõnad, kõnekäändud kui rahvatarkuse varamu; 2) Erinevate rahvaste kultuuritraditsioonid, tavad ja uskumused.

5) võrdleb erinevaid teoseid, nende teemasid, tegelasi ja stseene, tuues välja sarnasusi ja erinevusi ning selgitades nendevaheliste seoste tähtsust; 6) kasutab küllalt tõhusalt prosoodilisi vahendeid (rõhku, intonatsiooni, rütmi) oma sõnumi edastamiseks, kuigi kõnes võib märgata teiste keelte mõju; 7) loeb erinevaid tekste ajaviiteks suurel määral iseseisvalt, kasutades valikuliselt asjakohaseid teatmeallikaid; 8) kirjutab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi tegelikest või kujuteldavatest sündmustest ja kogemustest. Mõttekäik on selgelt jälgitav ja tekst järgib žanrinõudeid; 9) kirjutab arvamuskirjutisi, esitades põhjendatud poolt- või vastuväiteid ning selgitades võimalike seisukohtade eeliseid ja puudusi; 10) kirjutab argumenteeritud ettekandeid vm tekste, sünteesides eri allikatest pärit infot ja arutluskäike.	teemakohase sõnavara omandamine; meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine; iseseisev lugemine ning kuulamine (ajalehed ja ajakirjad, veebimaterjalid, tekstiväljavõtted raamatutest); loovtööd (retsensioon, kokkuvõte, luuletus); referaatide koostamine ning esitlemine; rolli- ja suhtlusmängud; info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, internet).
--	--

6.kursus	
1) mõistab üksikasjalikult, mida talle vestluses öeldakse; 2) eristab kirjakeelse loengu või ettekande põhiteemat; 3) jälgib keerukat mõttekäiku tuttavalt teemal selge hääldusega esitatud loengust; 4) mõistab kõneleja seisukohta ja eristab seda esitatud faktidest; 5) mõistab isegi mürarikas keskkonnas normaalse kiirusega edastatud teadaandeid ja sõnumeid; 6) räägib aktiivselt kaasa vabas mõttevahetuses, kui kõneaine on tuttav; 7) esitab, põhjendab ja kaitseb oma arvamust, annab asjakohaseid selgitusi ja kommentaare; 8) esitab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid mitmesugustel teemadel; 9) vajaduse korral kaldub ettevalmistatud tekstist spontaanselt kõrvale ja peatub kuulajaskonda huvitavatel küsimustel; 10) vastab esinemisjärgsetele küsimustele ladusalt, sundimatult ja pingutuseta; 11) kasutab küllalt tõhusalt prosoodilisi vahendeid (rõhku, intonatsiooni, rütmi) oma sõnumi edastamiseks, kuigi kõnes võib märgata teiste keelte mõju; 12) omab suurt aktiivset lugemissõnavara, kuid raskusi võib olla haruldaste idioomide mõistmisega;	Eesti ja maailm <u>Eesti riik ja rahvas</u> 1) omariiklus ja kodanikuks olemine, riigikaitse; 2) geograafiline asend ja kliima; 3) rahvastik: põhirahvus, muukeelne elanikkond, uusimmigrandid; 4) mitmekultuuriline ühiskond. <u>Eesti keel ja eesti meel:</u> 1) rahvuslik identiteet; 2) kultuuritraditsioonid; 3) kodukoha lugu. <u>Eesti ja teised riigid:</u> 1) Eesti kui Euroopa Liidu liikmesmaa: EL-i liikmesriigid, EL-i töökorraldus; 2) Eesti koht maailmas: rahvusvaheline koostöö. teemakohase sõnavara omandamine; meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine; iseseisev lugemine ning kuulamine (ajalehed ja ajakirjad, veebimaterjalid, tekstiväljavõtted raamatutest); tarbekirjade koostamine (nt CV, seletuskiri, avaldus, kaebus); loovtööd (nt kirjand, essee, artikkel, retsensioon, kokkuvõte, luuletus, tõlge, blogi);

13) mõistab kaasaegseid probleemartikleid ja ülevaateid, kus autorid väljendavad lahknevaid hoiakuid ja eriarvamusi; 14) mõistab, kas tekstis esitatakse fakte või püütakse lugejat milleski veenda; 15) loeb erinevaid tekste ajaviiteks suurel määral iseseisvalt, kasutades valikuliselt asjakohaseid teatmeallikaid; 16) kirjutab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi tegelikest või kujuteldavatest sündmustest ja kogemustest. Mõttekäik on selgelt jälgitav ja tekst järgib žanrinõudeid; 17) kirjutab arvamuskirjutisi, esitades põhjendatud poolt- või vastuväiteid ning selgitades võimalike seisukohtade eeliseid ja puudusi; 18) kirjutab argumenteeritud ettekandeid vm tekste, sünteesides eri allikatest pärit infot ja arutluskäike; 19) kirjutab vajaduse korral abimaterjale kasutades piisavalt õigesti, et pidada kirjavahetust ametiasutustega.	referaatide ja/või uurimistööde koostamine ning esitlemine; argumenteerimisoskuse arendamine (nt väitlus, vaidlus); rolli- ja suhtlusmängud; projektitööd (filmiklippide tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine); info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, internet).
--	--